

ZPRÁVA O ČINNOSTI VLASTIVĚDNÉHO SPOLKU ČESKOLIPSKA V ROCE 2018

Jaroslav Panáček

Mezolit

Nejstarší intenzivnější využívání oblasti je doloženo z období mezolitu. Podle dosud známých lokalit se mezolitické osídlení pravděpodobně cyklicky pohybovalo mezi pískovcovou skalní oblastí vlhošfské části Polomených hor s množstvím převísů a vyvýšenými polohami na okrajích sníženiny v okolí Stvolínek, Holan a ji, který pochází jako intruze ze středověké situace u kostela sv. B

Publikační činnost

V červnu 2018 vydal Vlastivědný spolek Českolipska se spoluvydavateli Státním okresním archivem v České Lípě a Vlastivědným muzeem a galerií v České Lípě s přispěním dotace Města Česká Lípa 27. číslo Vlastivědného sborníku Bezděz o rozsahu 400 stran s obsahem:

Jaroslav Panáček: Editorial; Jaroslav Panáček: Církevní život v České Lípě po husitských válkách; Martin Aschenbrenner: Okrašlovací spolek v Zákupcech (1895–1914); Miloslav Sovadina: Redaktor Karl Zimmermann; Martin Klement – Renata Mauserová: Dokske propagační materiály z první poloviny 20. století a jejich využití při výzkumu městského image; Petr Brůha – Lukáš Blažej: Brouci (Coleoptera) čeledi Elateridae, Eucnemidae a Throscidae vybraných pískoven Českolipska; Miroslav Žemlička – Pavel Moravec: Katalog sbírky motýlů (Insecta: Lepidoptera) Václava Klieště uložené ve Vlastivědném muzeu a galerii v České Lípě; Petr Mužák: Makrofauna a paleoekologie ostrovských vrchů (Ralsko); Jiří Adamovič – Josef Peroutka: Kruhové struktury v pískovcích jizerského souvrství u Doks; Jaroslav Panáček – Michal Gelnar: Schürerové z Waldheimu na Krompachu a jejich huť; Michal Gelnar: Ryté sklo ze stanoviště sklárny Nová Huť (1750–1875) na katastru obce Svor; Martin Aschenbrenner: Instrukce pro služebnictvo sloupských Kinských; Petr Havránek: Dobývání železných

rud u Jablonného v Podještědí; Jaroslav Panáček: Renesanční polyfonie v České Lípě; Zdeněk Rydygr: Barokní letohrádek vévody Julia Františka Sasko-Lauenburského v Zákupích; Michal Gelnar: Skleněný svět brouků Augusta Pevného; Jaroslav Panáček: Zpráva o činnosti Vlastivědného spolku Českolipska v roce 2017; Petr Kozojed: Zpráva o činnosti Státního okresního archivu Česká Lípa za rok 2017; Zdeněk Vitáček: Zpráva o činnosti Vlastivědného muzea a galerie v České Lípě za rok 2017; Marek Hofman – Jaroslav Slabý: 220. výročí Vísecké rychty v Kravařích u České Lípy; Ladislav Smejkal – Miloslav Sovadina: Běžte do České Lípy, to je výborné město (K jubileu Marie a Břetislava Vojtíškových); Miloslav Sovadina: Nestárnoucí Jaroslav Panáček.

V rámci oslav 140. výročí založení Nordböhmischer Excursions-Clubu vydal spolek v listopadu 2018 s podporou dotace na cestovní ruch Města Česká Lípa, dotace Libereckého kraje a dotace Ministerstva kultury ČR reprezentativní pamětní publikaci Nordböhmischer Excursions-Club a 140 let vlastivědné práce na Českolipsku. Kniha rekapituluje historii Nordböhmischer Excursions-Clubu, Českého musejního spolku pro kraj českolipský, vlastivědné práce po 2. světové válce, Klubu přátel muzea a Vlastivědného spolku Českolipska. Autory textů jsou Miloslav Sovadina, Olga Sykáčková, Ladislav Smejkal a Jaroslav Panáček. Knihu o rozsahu 208 stran v pevné vazbě sestavil a bohatým obrazovým materiálem doprovodil Michal Panáček. Kniha byla představena a pokřtěna na koncertě v kostele Mistra Jana Husa dne 2. prosince 2018. Členové spolku obdrželi výtisk knihy zdarma. Publikaci prodává Státní okresní archiv, Vlastivědné muzeum a galerie, Městské informační centrum, všechna tři knihkupectví v České Lípě, knihkupectví Academia a Juditina věž v Praze.

V rámci oslav 140. výročí založení Nordböhmischer Excursions-Clubu a při příležitosti jubilejní výstavy vydal spolek v listopadu 2018 s podporou dotace na cestovní ruch Města Česká Lípa, dotace Libereckého kraje a dotace Ministerstva kultury ČR turistickou mapu s názvem Nordböhmischer Excursions-Club – Deset výletů v roce 1878. Mapa s příloženým textem popisuje prvních deset výletů, které uspořádal Nordböhmischer Excursions-Club v roce svého založení. Mapa je distribuována zdarma do turistických informačních center okresu a na další místa.

Výstavní činnost

V měsících lednu až červnu 2018 pořádal MHF Lípa Musica cyklus šesti komorních koncertů, které byly spojeny s představením šesti významných

osobností z minulosti České Lípy (Bohumil Kinský, Wilhelm Horn, Franz Mohaupt, Josef Mauritius Elbel, Johann Nepomuk Willomitzer, Eduard Steffen). Před koncertem byla osobnost představena na besedě, kterou připravil a prezentoval člen spolku Michal Panáček. Na každém z koncertů byl vyvěšen roll-up, na němž byly uvedeny všechny informace a obrázky o uvedené osobnosti. Podklady pro roll-upy zajišťovali rovněž členové spolku Michal Panáček a Jaroslav Panáček.

V rámci oslav 140. výročí založení Nordböhmischer Excursions-Clubu uspořádal spolek v říjnu a listopadu 2018 s podporou dotace na cestovní ruch Města Česká Lípa, dotace Libereckého kraje a dotace Ministerstva kultury ČR výstavu s názvem Nordböhmischer Excursions-Club – Deset výletů v roce 1878. Výstava mapovala na panelech umístěných v plenéru na náměstí Dr. Edvarda Beneše v České Lípě prvních deset výletů, které uspořádal Nordböhmischer Excursions-Club v roce svého založení, a představila zakládající členy a členy výboru Excursions-Clubu. Po ukončení byla výstava přenesena a instalována v kostele Mistra Jana Husa při příležitosti koncertu a křtu knihy 2. prosince 2018.

Přednášková a zájezdová činnost

13. ledna 2018, klubovna muzea od 14 hodin

Ladislav Smejkal: Trofeje Excursionsclubu. Známa i méně známá místa Českolipska na obrázcích ze sbírky vlastivědného spolku Excursions-Club.

20. ledna 2018, klubovna muzea od 14 hodin

Zdeněk Pokorný: 120 let od narození nakladatele Aventina Otakara Štorcha–Mariena.

Zapomínaná velká postava české kultury vícekrát navštívila Českou Lípou.

27. ledna 2018, klubovna muzea od 14 hodin

Ladislav Smejkal: Vlastivědná práce muzea a archivu v letech sedmdesátých a osmdesátých.

Přednáška spojená se vzpomínkou na Marii Vojtiškovou k nedožitým 90. narozeninám.

3. února 2018, klubovna muzea od 14 hodin

Ladislav Smejkal: Českolipsko ve válečné tetralogii III, rok 1917.

Přednáška spojená s recitací a přednesem textů.

10. února 2018, sraz v 10 hodin před muzeem

Rezidenční čtvrť, školy a úřady v historickém prostředí západní části středu města.

Vycházka společně s Klubem českých turistů pod vedením Ladislava Smejkala.

Od 14 hodin v klubovně muzea

Petr Mužák, VMG v České Lípě: Svět fosilií na Českolipsku.

Přednáška s ukázkami vzácných zkamenělin.

17. února 2018, klubovna muzea od 14 hodin

Petra Šternová, NPÚ Liberec: Architekturou ke zdraví, stavby lázeňských budov na Českolipsku.

24. února 2018, klubovna muzea od 14 hodin

Zdeněk Pokorný: Umělecké a historické památky Německa XIII (Řezno a Gernroda).

3. března 2018, sraz v 10 hodin před bývalým pivovarem v Moskevské ulici Stará Lípa a její území.

Vycházka společně s Klubem českých turistů pod vedením Ladislava Smejkala.

Od 14 hodin v klubovně muzea

Ladislav Smejkal: Českolipsko ve válečné tetralogii IV, rok 1918.

Přednáška spojená s recitací a přednesem textu.

7. března 2018, náměstí TGM v České Lípě od 16 hodin

Veřejné občanské shromáždění ke 168. výročí narození T. G. Masaryka V 16.30 hodin slavnostní zahájení výstavy v Maštálkově síni

Hudba v životě české menšiny 1918–1938.

Výstava u příležitosti 90. výročí založení české hudební školy v České Lípě.

10. března 2018, klubovna muzea od 14 hodin

Setkání Miloslava Sovadiny a Ladislava Smejkala o vlastivědné práci od Excursions-Clubu až k Vlastivědnému spolku Českolipska.

7. dubna 2018, odjezd rychlíkem v 8.28 hodin z hlavního nádraží v České Lípě

Výlet do Jablonného v Podještědí pod vedením Ladislava Smejkala s návštěvou zajateckého hřbitova u osady Lada. Příloha k cyklu Českolipsko ve válečné tetralogii

25. dubna 2018, klubovna muzea od 16 hodin

Vernisáž výstavy v Maštálkově síni: Trofeje Excursions-Clubu. Historické snímky ze sbírky českolipského vlastivědného spolku z přelomu 19. a 20. století.

1. května 2018, odjezd od muzea v 7 hodin
Autobusový zájezd Podkrušnohoří III pod vedením Ladislava Smejkal.
Trasa: Červený Hrádek u Jirkova (připomínka roku 1938) – Chomutov, prohlídka historického města a muzea – hrad Hasištejn, kolébka českého humanizmu – Kadaň, prohlídka historického města a muzea.
26. května 2018, odjezd rychlíkem v 7.38 hodin z hlavního nádraží v České Lípě
Vlakový zájezd do Drážďan pod vedením Ladislava Smejkal.
Poklady drážďanského Nového Města a návštěva národopisného muzea.
23. června 2018, odjezd v 7 hodin od muzea
Autobusový zájezd do německého Krušnohoří pod vedením Ladislava Smejkal.
Trasa: Česká Lípa – Hřensko – Glashütte (muzeum hodinek) – hrad a zámek Frauenstein – Altenberg (Hornické muzeum).
27. června 2018, klubovna muzea od 16.30 hodin
Vernisáž výstavy V rytmu dějin.
Výstava o české státnosti zakončila cyklus Muzeum a Velká válka.
15. září 2018, odjezd vlakem v 12.30 hodin z hlavního nádraží v České Lípě
Výlet vlakem do Františkova nad Ploučnicí
Výstup na Ostrý s výkladem Jaroslava Panáčka o dějinách hradu a vzpomínkou Ladislava Smejkal na 140. výročí založení spolku Nordböhmischer Excursions-Club.
28. září 2018, odjezd od muzea v 7 hodin
Autobusový zájezd na Frýdlantsko pod vedením Ladislava Smejkal.
Trasa: Hrádek nad Nisou – Koutek tří zemí, památné místo – Chrastava, městské muzeum – Frýdlant, městské muzeum a Redernovská hrobka v kostele sv. Kříže – Horní Řásnice – Stelzigova kovárna, památka na selskou vzpouru 1775 – hrad a zámek Czocha (Polsko)
13. října 2018, klubovna muzea od 14 hodin
Muzeum Břetislava Vojtíška.
Přednáška Ladislava Smejkal s obrazovou prezentací k 90. výročí narození emeritního ředitele muzea.
20. října 2018, klubovna muzea od 14 hodin
18. chasa v boji proti Deutschböhmen.
Přednáška Ladislava Smejkal o zápasu za budoucí stát v roce 1918 na Českolipsku.
28. října 2018, Lípa svobody na Slovance ve 13.30 hodin
Společná oslava státního svátku, vzniku Československa 1918.

10. listopadu 2018, odjezd vlakem v 10.32 hodin z hlavního nádraží v České Lípě
Dušičkový výlet vlakem do Nového Boru pod vedením Ladislava Smejka.
Historický hřbitov v Arnultovicích s kostelem.
17. listopadu 2018, klubovna muzea od 14 hodin
Maďarsko: nástupnický stát Rakousko-Uherské monarchie a země neobyčejných krás.
Přednášel dr. Ladislav Pytloun.
24. listopadu 2018, klubovna muzea od 14 hodin
Zdeněk Pokorný: Umělecké a historické památky naší vlasti (Dačice a Slavonice).
2. prosince 2018, klubovna muzea od 14 hodin
Synagogy v Čechách a na Moravě.
Přednášel JUDr. Tomáš Kraus, zástupce Federace židovských obcí v Praze.
8. prosince 2018, klubovna muzea od 14 hodin
Chvilé klidu a pohody během bouřlivého 20. století.
Vyprávění Ladislava Smejka o některých klidných okamžicích uplynulého století, které se vůbec nemusely zapsat do dějin.

Celkem se všech klubových akcí (přednášky, vernisáže, zájezdy, vycházky aj.) v roce 2018 zúčastnilo cca 730 osob.